

Πρόλογος

E. ΚΟΥΡΙΔΑ - ΚΑΠΡΙΝΗ – Μ. ΜΟΚΑΛΗ-ΒΕΝΤΟΥΡΗ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑ

«Όταν ακούω το κλάμα ενός μωρού από πόνο, να αλλάξει σε φυσιολογικό κλάμα από πείνα, αυτό είναι η πιο όμορφη μουσική στ' αυτιά μου...»

A. Schweitzer

Για τα παιδιά, η προοπτική ακόμα και της απλούστερης χειρουργικής επέμβασης, αποτελούσε μεγάλο εφιάλτη. Σήμερα με τη βοήθεια της γενικής αναισθησίας κυρίως με εισπνεόμενα φάρμακα, κάτι τέτοιο είναι παρελθόν.

Ανάμεσα στα επιτεύγματα της ιατρικής των τελευταίων 150 ετών, η εφαρμογή της χειρουργικής αναισθησίας διεκδικεί θέση εφάμιλλη με εκείνη των εμβολίων, των αντιβιοτικών, της ασηψίας και της μοντέρνας χειρουργικής. Όλα αυτά συγκαταλέγονται στα σπουδαιότερα δώρα της επιστήμης στον άνθρωπο και ιδιαίτερα στο παιδί.

Η επιτυχής αντιμετώπιση πολύπλοκων χειρουργικών προβλημάτων στα νεογνά, βρέφη και παιδιά δεν θα ήταν δυνατή χωρίς την άριστη συνεργασία μεταξύ παιδοχειρουργών και παιδοαναισθησιολόγων. Οι πρόοδοι στην Παιδιατρική Αναισθησία έδωσαν την δυνατότητα στους παιδοχειρουργούς, να αισθάνονται πιο ασφαλείς στο να χειρουργούν παιδιατρικούς αρρώστους με πολύπλοκες παθήσεις και συγγενείς ανωμαλίες, προσφέροντας στους αρρώστους αυτούς καλύτερη ποιότητα ζωής.

Ιστορικά το πρώτο παιδί που πήρε γενική αναισθησία με αιθέρα ήταν ένας μικρός Νέγρος που κατοικούσε σε απόσταση 9 μιλίων από το Jefferson. Η επέμβαση (ακρωτηριασμός δακτύλου ποδιού) έγινε από τον Dr. Long στις 3 Ιουλίου του 1842. Έτσι, η

άσκηση της παιδοαναισθησιολογίας ξεκίνησε από έναν επαρχιώτη γιατρό του Αμερικανικού Νότου, που χορήγησε αιθέρα σε ένα μικρό σκλάβο¹.

Στον αιώνα που ακολούθησε την πρώτη καταγραφή γενικής αναισθησίας σε παιδί από τον Dr. Long, χιλιάδες βρέφη και παιδιά, αλλά και νεογνά έλαβαν γενική αναισθησία. Στα τελευταία χρόνια η εξέλιξη της παιδοαναισθησιολογίας ήταν αλματώδης. Η ανακάλυψη της συνεχούς θετικής πίεσης των αεραγωγών (CPAP) από τον παιδοαναισθησιολόγο Dr. George Gregory και τους συνεργάτες του, στα τέλη του 1960, ήταν ένα ακόμη όπλο για την εντατική φροντίδα των πασχόντων νεογνών και ιδιαίτερα των πρόωρων με ΣΑΔ² (Σύνδρομο Αναπνευστικής Δυσχέρειας). Η πρόοδος της νεογνολογίας εφοδίασε τους παιδοαναισθησιολόγους και τους παιδοχειρουργούς με σημαντικές γνώσεις και τεχνικές, με αποτέλεσμα της πραγματοποίηση όλο και βαρύτερων χειρουργικών επεμβάσεων, σε όλο και πιο μικρά βρέφη και νεογνά.

Από το 1990 και μετά η πρόκληση για τον παιδοαναισθησιολόγο είναι η κάλυψη των ολοένα αυξανόμενων απαιτήσεων, για άριστη αναισθησιολογική αντιμετώπιση, παρά τις περιορισμένες οικονομικές παροχές, και ταυτόχρονα η εξακολούθηση της έρευνας και της εκπαίδευσης των νεοτέρων. Όλα αυτά πρέπει να πραγματοποιηθούν παρά τις δυσκολίες, γιατί είναι αναγκαία η ασφάλεια και η επιτυχία της αναισθησίας στα παιδιά, όπως και η τελειοποίηση των τεχνικών ανακούφισης του πόνου.

Η εμπειρία στην παιδοαναισθησία δεν προϋποθέτει μόνο επιδεξιότητα, αλλά απαιτεί συγχρόνως κριτική ικανότητα, ψυχραιμία και πολύ καλή θεωρητική κατάρτιση. Αυτή λοιπόν η θεωρητική κατάρτιση πιστεύουμε να καλυφθεί κατά ένα μεγάλο μέρος στο τεύχος αυτό των "Θεμάτων".

Ευχαριστούμε την συντακτική επιτροπή του περιοδικού για την μεγάλη τιμή να μας επιλέξει υπεύθυνες του θέματος της Παιδιατρικής Αναισθησίας και να μας αναθέσει την επιλογή των επιμέρους θεμάτων και των συγγραφέων. Είναι φυσικά αδύνατο σε ένα τεύχος να εξαντληθεί όλη η Παιδιατρική Αναισθησία. Επιλέξαμε εκείνα τα θέματα που κατά τη γνώμη μας ενδιαφέρουν και προβληματίζουν τον γενικό αναισθησιολόγο, αλλά και μερικά εξειδικευμένα θέματα που ενδιαφέρουν αναισθησιολόγους που θέλουν να ασχοληθούν περισσότερο με το παιδί.

Οι συγγραφείς που συμμετέχουν στην όλη προσπάθεια είναι εκλεκτοί συνάδελφοι αναισθησιολόγοι που ασχολούνται πολλά χρόνια με τα παιδιά στα δυο Παι-

δοαναισθησιολογικά Τμήματα των Νοσοκομείων «Ιπποκράτειο» και «Γεννηματάς» της Θεσσαλονίκης. Τους ευχαριστούμε για τον κόπο που κατέβαλαν και τον χρόνο που διέθεσαν.

Πιστεύουμε ότι προσφέρουμε χρήσιμες συμπυκνωμένες, αλλά και σαφείς πληροφορίες, που ανταποκρίνονται ικανοποιητικά στις προσδοκίες των αναγνωστών και στον σκοπό της Εταιρείας Αναισθησιολογίας και Εντατικής Ιατρικής Βορείου Ελλάδος. Με χαρά περιμένουμε την κριτική σας.

*Ελευθερία Κουρίλα - Καπρίνη
Μαριάννα Μόκαλη - Βεντούρη*

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Long CW: An account of the first use of the sulphuric ether by inhalation as an anesthetic in surgical operation, South Med J 1849; 5: 705
 2. Gregory GA, Kitterman JA, Phibbs RH, et al: Treatment of the idiopathic respiratory distress syndrome with continuous positive airway pressure, N Engl J Med 1971; 284: 1333
-